

**TEACHERS' OPINIONS ON THE ENGLISH
CURRICULUM OF THE 2nd GRADE PRIMARY
EDUCATION**

**İngilizce Öğretmenlerinin İlkokul 2. Sınıf İngilizce Dersi
Öğretim Programı Hakkındaki Görüşleri**

Çağan YILDIRAN¹ & Işıl TANRISEVEN²

Abstract

Program evaluation is an important component of the curriculum development, and it should be done regularly and systematically in order to find out the deficiencies and faults of the implemented educational program. As it is the teachers who implement the program, their opinions are essential for evaluating a new program. In this study, the purpose is to identify English teachers' views on the English language curriculum of the 2nd grade of primary education. With this in mind, it is aimed to answer these questions: Is the program appropriate to the level of the pupils? What are the effects of the program on the pupils? Do teachers see themselves proficient at teaching primary level students? And, what are the problems that are experienced by English language teachers in implementing the curriculum? This is a qualitative study conducted with seven primary school English teachers who teach English in six different public schools in Tarsus, Mersin. The research data were collected in 2013-2014 academic year using focus group discussions and semi-structured interviews. The data were analysed by using descriptive analysis techniques. The research findings indicate that English teachers find the program appropriate to the level of pupils and the program helps pupils develop positive attitude to language learning. Besides, they find themselves proficient at teaching young learners. However, the findings also show that English teachers experience some challenges in implementing the curriculum due to inappropriate textbook, overcrowded classrooms, insufficient time allocated for the program and lack of in-service training.

Keywords: *Education, education program, foreign language teaching.*

Özet

Program değerlendirme, program geliştirmenin önemli öğelerinden biridir, bu nedenle de uygulanan eğitim programlarının eksiklerini ve aksayan yönlerini ortaya koymak amacıyla sürekli ve sistemli olarak yapılması gerekmektedir. Programın uygulayıcısı olarak öğretmenlerin de değerlendirme sürecinde görüşleri önemlidir. Bu çalışmada İngilizce öğretmenlerinin ilkökul ikinci sınıf İngilizce dersi öğretim programı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda İngilizce öğretmenlerinin, ikinci sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrencilerin sevdilerine uygunluğu, programın öğrenciler üzerindeki etkisi, öğretmenlerin programı uygulama yeterlilikleri ve programı uygulama sürecinde yaşadıkları sorunlar ile bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel bir çalışma olan bu araştırmanın çalışma grubunu, Mersin ili Tarsus ilçesindeki altı farklı devlet okulunda görev yapmakta olan yedi İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri odak-grup görüşmesi yoluyla toplanmıştır. Elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmenlerin programın öğrencilerin sevdilerine uygun bulduklarını, programın öğrencilerin

¹ Okutman, Aksaray Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, cagan.yildiran@gmail.com

² Doç. Dr. Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, isiltanriseven77@gmail.com

yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmelerine katkı sağladığını ve öğretmenlerin de programı uygulamaya yönelik yeterlilik algılarının güçlü olduğu görüşünü taşıdıklarını ortaya koymuştur. Ancak programı uygulama sürecinde ders kitabı ile program uyumsuzluğunun önemli bir sorun olduğu, kalabalık sınıf ve haftalık ders süresinin yetersizliği nedeniyle etkinlikleri gerçekleştirmede zorlandığı da yine araştırma sonucunda ulaşılan bulgulardandır. Bunların yanı sıra öğretmenlerin, değerlendirme sürecinde önemli sorunlar yaşadıkları da, araştırmanın sonuçları arasındadır.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, eğitim programı, yabancı dil eğitimi.*

GİRİŞ

Bilimsel ve teknolojik alanında yaşanan gelişmeler, ülkelerin sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçmesini zorunlu kılmaktadır. Bu gelişimin gereklerini yerine getirmek, toplum bireylerini çağın gerektirdiği niteliklerle donatmakla mümkün olmaktadır. Bu niteliklerden bir tanesi de en az bir yabancı dili kullanabilen eğitimli bireylerdir. Şu anda İngilizce altmış ülkede resmi statüde, yirmiden fazla ülkede de yaygın şekilde kullanılan bir dil konumundadır. Hükümetler, ülkelere ekonomik fayda sağlayacağı gerekçesiyle, vatandaşlarını İngilizce öğrenmeye teşvik etmekte, özellikle de orta sınıf aileler çocuklarının ekonomik, kültürel ve eğitim açısından avantajlı olmaları için İngilizce öğrenmeleri gerektiğini düşünmektedirler (Brewster and Ellis with Girard,2004; Freeman & Anderson, 2011). Türkiye’de de dünyadaki bu eğilime paralel bir durum söz konusudur. Genç (1999)’e göre ülkemizde İngilizce, eğitimi en yaygın olarak verilen yabancı dildir. Okullarda öğrencilerin neredeyse tamamına yakını (%98,4) birinci yabancı dil olarak İngilizce öğrenmektedir. Almanca ve Fransızca hemen hemen birinci yabancı dil olarak hiç tercih edilmemekte (%1,6); ancak ikinci yabancı dil olarak öğretilmektedir.

1960’lı yıllarda Avrupa’da, yabancı dil eğitiminin ilkokullarda başlaması yönünde ilk büyük dalga yaşanmış ve 1962 ile 1966 yıllarındaki UNESCO konferansları da dahil olmak üzere, sayısız konferanslarda bu yönde güçlü bir fikir birliği ortaya konulmuştur. Girard (1974) tarafından hazırlanan, bir dizi Avrupa dil öğretim projesi ile ilgili detaylı rapor da bu süreçteki önemli bir rehber niteliğindedir (Stern, akt. Brewster and Ellis with Girard,2004). 1962’de İsveç,1969’da Norveç,1970’de Finlandiya ve Almanya, 1983’de Avusturya, 1985’de Hollanda,1992’de Fransa, bu uygulamaya yer veren bazı Avrupa ülkelerindedir. Böylece 1970’li yıllarda yoğun olarak gözlenen ilkokullarda yabancı dil öğretimine başlanması yönündeki girişimler, 1980’li yılların sonu ve 1990’lı yılların başı itibarıyla çoğu Avrupa Birliği üyesi ülkede hayata geçirilmiştir. (Eurydice European Unit 2001). Benzer uygulamanın ülkemizde yer bulması 1997 yılında eğitim sisteminde yapılan değişimle mümkün olmuştur.

1997 yılında “Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim Reformu” başlığı ile köklü bir düzenlemeye gidilerek, zorunlu eğitim 8 yıla çıkarılmış (Resmi Gazete, 1997), bu çerçevesinde daha önce 6. sınıflarda başlayan yabancı dil öğretimine, ilköğretim 4. sınıfta başlanmasına karar verilmiştir (Er,2005). Topkaya ve Küçük (2010), bu programın çağdaş dil öğretim yöntemi olan iletişimci dil öğretimi fikirlerini taşımasına, öğrenci merkezli ve oyun tabanlı bir öğretimi hedeflemesine karşın, gerçekte son derece geleneksel bir anlayışla bilgi aktarımına dayalı bir program olduğunu belirtmiştir. Büyükduman (2005), 1997 İngilizce dersi programının genel tasarımının yeterli olduğu, ancak sınıf mevcutlarının fazlalığı nedeniyle programın uygulanmasında sorunlar yaşandığını, öğretmenlerin küçük yaş gruplarına dil öğretimi konusunda yeterli düzeyde hizmet içi eğitim almadıklarını ve öğrenme ortamlarının yeterli teknik donanımına sahip olmadığını belirlemiştir. Zincir (2006) tarafından yapılan başka bir çalışma ise, öğretmenlerin kendilerine rehberlik etmesi beklenen program kitapçıklarını dahi görmedikleri, yalnızca ders kitaplarına bakarak derslerine hazırlık yaptıklarını ortaya koymuştur.

2004–2005 eğitim-öğretim yılından itibaren ilköğretim okullarının eğitim programını yenileme yoluna gidilmiş, yenilenen ilköğretim programı da esas olarak yapılandırmacı öğrenme yaklaşımına dayandırılmıştır (Adıgüzel,2009; Gömleksiz ve Bulut, 2007; Kızıldağ,2009). Bu doğrultuda yenilenen İngilizce öğretim programlarında da değişikliğe gidilmiş, 2006-2007 yılında 4. sınıflarla başlaması öngörülen değişikliğin ileriki yıllarda üst sınıflarda da uygulanması yönünde karar alınmıştır. Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı ile çoklu zeka kuramının benimsendiği yeni programla, öğrencilerin öğretmen ve akranlarıyla işbirliği içerisinde anlamı oluşturdukları, daha öğrenen merkezli, proje temelli ve süreç odaklı bir eğitim anlayışı hedeflenmiştir (MEB,2006). Topkaya ve Küçük (2010)'ün bu programı değerlendirmek amacıyla yaptığı araştırma, öğretmenlerin programın açık/anlaşılır olduğu ve ders planı hazırlamada kaynak olarak kullanılabileceği konusunda orta düzeyde hem fikir olduğunu, ancak programın tüm ülkede ve sınıf içinde uygulanabilirliğinin düşük olduğu fikrini taşıdıklarını göstermiştir. Araştırma sonucu ayrıca, programa ilişkin uygulamaların çağdaş yaklaşımlara uygun olmadığı, ders kitaplarının yetersizliği ve 5. sınıf program içeriğinin yoğun olduğunu da ortaya koymuştur. Bu programın değerlendirilmesine ilişkin yapılan birçok çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Adıgüzel, 2009; Erkan, 2009; Güneş, 2009; Seçkin, 2010).

2012 yılında çıkarılan “ilköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun” gereğince zorunlu eğitim 8 yıldan 12 yıla çıkarılmıştır (Resmi gazete, 2012). Bu çerçevede eğitim sisteminde köklü değişikliklere gidilmiş, 4+4+4 sistemine geçilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 25.06.2012 tarih ve 69 sayılı “İlköğretim Kurumları (ilkokul ve ortaokul) Haftalık ders Çizelgeleri” konulu kararı ile, daha önce ilköğretim 4. sınıfta başlayan yabancı dil öğretiminin 2. sınıfta başlamasına karar verilmiştir(MEB,2012). 2012–2013 öğretim yılında uygulamaya konulan “12 Yıllık Zorunlu Eğitim Reformu” gereğince yabancı dile ayrılan ders saatleri yeniden düzenlenmiş ilköğretim okullarının 2.sınıftan başlamak üzere, haftada 2 saat yabancı dil dersi konulmuştur. Bu çerçevede yeni bir yabancı dil öğretim programı hazırlanmış ve 2013-2014 öğretim yılında uygulamaya konmuştur. Programda Türkiye’de öğrencilerin büyük çoğunluğunun iletişim dili olarak İngilizceyi başarılı şekilde kullanma becerisi kazanamadığı, bu durumun dilin bir iletişim aracından çok akademik bir gereklilik, bir konu alanı olarak sunulmasından kaynaklandığı belirtilmektedir. Bunu aşmanın yolu da kullanılan materyal ile öğrencinin günlük yaşantıları arasında ilişki kurulması olarak görülmektedir MEB(2013). Program, ilköğretim 2. sınıf düzeyinde uygulanan ilk yabancı dil öğretim programı olması açısından önem taşımaktadır.

Yabancı dil öğretimine erken yaşlarda başlamasının pek çok avantajından söz etmek mümkündür. Ancak bu konuda bazı şartların da karşılanması büyük önem taşımaktadır. Bunlar, bu konuda başarılı sayılan ülkelerin deneyimlerini dikkate alan özenli bir planlama, öğretmen, öğretmen eğitimleri, program tasarlama, materyal hazırlayıcılar, değerlendirme uzmanları ve yeterli kaynaklar ki, bunlar da sadece ders materyalleri veya uygun ders kitabı değil, uygun olarak eğitilmiş öğretmen eğitimleri ve gereğince eğitilmiş öğretmenlerdir. Ülkelerin yabancı dil öğretimine başlama seviyesine karar vermede, kendi dil öğretim amaçlarını göz önünde bulundurmaları, verilecek eğitimin avantaj ve sakıncalarının neler olduğu, kimlerin bu eğitimi verecekleri ve bu eğitimi vereceklerin ne tür bir mesleki eğitim alacakları, mesleki eğitimin kimler tarafından verileceği, öğrencilerin yaş yetenek ve sosyo-ekonomik düzeyleri ile uyumlu ne tür bir yöntem yaratılacağı gibi bir takım soruların cevaplanması gerekir (Brewster and Ellis with Girard, 2004;Lightbown ve Spada,2008).

Uygulanan yeni programların etkililiği konusunda yargıya varabilmek için sürekli bir değerlendirme işleminin yapılması gerekmektedir. Programın etkinliğinin sorgulanması ve değerlendirilmesi, program geliştirilmesi için bir başlangıç noktasıdır (Bilen,1999;Gözütok,2001;Ültanır,2003).

Yeni olması itibarıyla ikinci sınıflar yabancı dil öğretim programı henüz üzerinde yeterince araştırılma yapıp değerlendirilmemiş bir programdır. Dolayısıyla yeni uygulanan 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin yapılacak değerlendirmelerin alan yazına önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir. Ayrıca bu yaş seviyesinde uygulanan ilk yabancı dil öğretim programı olması açısından, programın uygulayıcısı olan öğretmenlerden alınacak geri bildirimlerin, programın iyileştirilmesi yönünde önemli katkılar sağlayacağı söylenebilir. Bu noktadan hareketle bu çalışmada İngilizce öğretmenlerinin ilkökul 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programı hakkındaki görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır:

- 1.İngilizce öğretmenlerinin 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrencilerin seviyelerine uygunluğu hakkındaki görüşleri nedir?
- 2.İngilizce öğretmenlerinin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri nedir?
- 3.İngilizce öğretmenlerinin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulama yeterliliklerine ilişkin görüşleri nedir?
4. 2. sınıf İngilizce dersi programı uygulamada yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

İngilizce öğretmenlerinin 2. Sınıf İngilizce öğretim programı hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan bu çalışmada, nitel araştırma modeli benimsenmiştir. Araştırma, programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin programa ilişkin değerlendirmelerini ortaya koymak amacıyla “nasıl ve niçin sorularını temel alan, araştırmacının kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinliğine incelemesine olanak veren araştırma yöntemi (Yıldırım ve Şimşek, 2008)” olarak durum çalışmasını temel almıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu Mersin ili Tarsus ilçesinde görev yapmakta olan, 6 farklı okulun 2. sınıflar İngilizce dersini yürüten 7 İngilizce öğretmeni oluşturmuştur. Örneklem, “amaçlı örnekleme yöntemlerinden, araştırmacının yakın ve erişilmesi kolay durumları seçerek araştırmaya hız ve pratiklik kazandıran” (Yıldırım ve Şimşek,2008) kolay ulaşılabilir durum örneklemesine göre oluşturulmuştur. Yaşları 27 ile 38 arasında değişen,6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahip katılımcıların birisi erkek, altısı ise bayandır.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada, belirli bir konuya ilişkin katılımcıların bakış açılarına yönelik detaylı nitel bilgi edinmek, katılımcıların görüşleri arasındaki farkı ortaya çıkarmak ve grup etkileşimi sonucunda, konuyla ilgili katılımcıların görüşlerini ortaya koymalarını sağlamak amaçlandığı için nitel araştırmalarda sıkça kullanılan odak grup görüşmesi tekniği kullanılarak veriler toplanmıştır (Krueger ve Casey, 2000; Morgan,1997). Bu doğrultuda iletişime geçilen İngilizce öğretmenlerine çalışmadan ve amacından bahsedilmiş, gönüllülük esasına göre görüşmeyi kabul eden 7 öğretmen ile derslerin sona erdiği seminer döneminde onların uygun olduğu zaman ve mekanda bir saat 11 dakika 14 saniye süren bir görüşme gerçekleştirilmiştir.

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen bir dizi yarı yapılandırılmış görüşme sorularının yer aldığı bir form oluşturulmuştur. Araştırma alt problemleri göz önünde bulundurularak oluşturulan sorular, program geliştirme, yabancı dil eğitimi ve nitel araştırma alanlarında çalışan üç uzman görüşüne sunulmuş, geri bildirim ve düzeltmeler çerçevesinde sorulara son şekilleri verilmiştir. Formda yer alan dört soruda İngilizce öğretmenlerine; 2.sınıf İngilizce öğretim programının öğrencilerin seviyelerine uygunluğu, programının öğrenciler üzerindeki etkisi, programı uygulama yeterlilikleri hakkında düşünceleri, programı uygulamada yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri sorulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analizinde betimsel analiz yöntemi uygulanmıştır. Betimsel analiz, araştırmanın alt problemlerinin önceden belirlendiği ve temaların da bunlara göre çıkarıldığı bir analiz türü (Hatch, 2002) olması nedeniyle araştırmada kullanılması uygun bulunmuştur. Bu bağlamda odak grup görüşmesinden elde edilen veriler öncelikle yazılı doküman haline getirilmiştir. Daha sonrasında ise bu dokümanlar kayıtlı eşleştirilerek eksikler olup olmadığı kontrol edilmiştir. Elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından incelenmiş, bulgular programın öğrencilerin seviyelerine uygunluğu, programın öğrenciler üzerindeki etkileri, öğretmenlerin programı uygulamadaki yeterlilikleri ve programı uygulama noktasında yaşanan sıkıntılar ve bunlara dair çözüm önerileri temaları başlıkları altında sunulmuştur. Bu aşamada öğretmenlerin görüşlerini doğrudan yansıtmak için doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

BULGULAR

İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna ilişkin görüşleri

Araştırmanın birinci alt probleminde İngilizce öğretmenlerinin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrencilerin seviyelerine uygunluğuna ilişkin görüşleri tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen verilere göre, 5 katılımcı programın öğrencilerin seviyelerine uygunluğu konusunda, bazı üniteleri hariç tutarak olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu konudaki öğretmen görüşlerine aşağıda yer verilmiştir:

Katılımcılardan K2 birkaç ünitenin dışında programı uygun bulduğunu; K4 ve K5 öğrencilerin seviyelerine uygun bir program olduğunu; K3 ve K7 ders kitaplarının boş fakat programın seviyesinin uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Aşağıda katılımcıların ifadelerine ilişkin örneklere yer verilmiştir:

K4: 'Ben bir köy okulunda çalışıyorum, Dediğiniz gibi geçişlerde problem var, fiilleri öğrenirken de problem var ama kelimeleri öğrenirken de problem oluyor köy ilköğretiminde. ... Çocukların hazırbulunmuşluk durumları, ekonomik durumlarına göre bile bu değişebilir. Bence çok uygun bir program, bir üst seviyeye çıkarılırsa çocuklar İngilizceden soğuyabilirler, bu dili öğrenmek istemeyebilirler''.

Bir katılımcı ise kendi okulu göz önüne aldığı anda programın öğrenci seviyesinin üzerinde olduğunu belirterek, görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir:

K6: 'İşin özünü bakacak olursak benim okulumda da bana göre seviye yukarda. İçerik fazla, bu kadar çok şey öğretilmemeli ama benden istenen daha fazla. Bana göre çok yüksek, bence fazla''.

Bir başka katılımcı ise programın seviyesinin düşük olduğunu, ders geçişlerinde boşluklar yaşadığını vurgulayarak, görüşlerini şöyle ifade etmiştir:

K1: "Seviyelerine uygun, hatta bir basamak daha artırılabilir bence. Biraz hafif bu bir, ikincisi de bölümler arasında çok boşluk oluyor.....konu sayısı biraz daha artırılabilir. İçerik olarak da bir basamak daha yükseltile bilinir aslında. Öğrencilerin çoğunluğu zaten birden ona kadar saymayı öğrenmişler, biliyorlar.

Katılımcıların ifadelerine ilişkin örnekler incelendiğinde, İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğunun görüşlerine göre ilkökul 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programı öğrencilerin seviyesine uygundur. Öğretmenler programın öğrenci seviyesine uygunluğunu açıklarken çocukların ekonomik durumları, hazırbulunuşluk durumu ve okulun konumu ile bağlantılar kurmuşlardır.

İngilizce öğretmenlerinin ilkökul 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri

Araştırmanın ikinci alt probleminde İngilizce öğretmenlerinin 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen verilere göre katılımcıların tümü programın öğrenciler üzerindeki etkilerinin olumlu yönde olduğu ve onlarda dil öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirdiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Ek olarak K6 özellikle kaynak kitaplar ve şarkıların bu olumlu tutumu geliştirmedeki etkisine vurgu yaparken K4 bu olumlu tutumun oluşmasında İngilizce öğretmenlerinin rolüne dikkat çekmiştir.

K5:., sınıfların yüzde doksanında İngilizceyi çok seviyor hatta dört gözle bekliyorlar. Öğretmenim nolur bugün de gelin, nolur bugün de gelin çok böyle şeyler, yani oyunlarla, şarkılarla çok güzel geçiyor. ... tutumları olumlu. Olmayan da var ama sınıfların yüzde doksanı iyi ”.

K2:"İkinci sınıflar o kadar istekliler, heyecanlılar, derse girdiğiniz zaman koşup sarılıyorlar. Dersler de sana kalmış, birde eğlenceli hale getirdin mi dersi çok güzel yönetiyorsun. Bir ara çıkartmış bahçede oyun oynatmıştım, işte bir oyun oynadık. Diğer gün diyorlar ki o kadar kaptırmışlar ki kendilerini, diyorlar ki öğretmenim İngilizce beden eğitimi yapacak mıyız bugün?"

Katılımcılardan biri,K4 ise, bu olumlu tutumun oluşmasını öğretmenlerin çabası sonucu oluştuğunu vurgulamıştır. Aşağıda katılımcının ifadesine doğrudan yer verilmiştir.

K4:"Bence yine öğretmenler sayesinde de. ”

Katılımcıların ifadeleri incelendiğinde, 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programının öğrenciler üzerinde olumlu etkisi olduğu görülmektedir. Bu etki, öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu tutum geliştirmeyi sağlama yönündedir. Ancak programın bu olumlu tutum oluşturmada öğretmenlerin anahtar rol oynadığı da ayrıca vurgulanmıştır. Özellikle K4 İngilizce öğrenmeye yönelik olumlu tutum oluşturmada öğretmenin rolünü vurgularken, katılımcılardan K3 ve K7'nin de bu görüşü destekledikleri gözlenmiştir.

İngilizce öğretmenlerinin 2.sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulama yeterliliklerine ilişkin görüşleri

Öğretmenlerin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulama yeterliliklerinin tespit edildiği araştırmanın üçüncü alt probleminde, katılımcıların büyük çoğunluğunun programı uygulamada kendilerini yeterli gördükleri tespit edilmiştir. Ek olarak

katılımcılardan K5, yeterliliğini daha önce anaokulunda derse girerek yaşadığı deneyimle açıklarken; K1 ilkokulda ve aile hayatındaki tecrübelerle, K3 ilköğretim öğrencileri ile yaşadığı deneyimlerle, K6 çeşitli okullarda yaşadığı deneyimlerle açıklamıştır. K4 ise öğrencileri eğlendirmeyi sevdiği dolayısıyla eğlenerek öğrenmelerini sağlamada kendini yeterli gördüğünü ifade etmiştir.

Katılımcıların doğrudan ifadelerine ilişkin örnekler aşağıda sunulmuştur.

K1: *“Ben şu an 14’üncü yılımı çalışıyorum. Uzun süredir 4’lere girdiğim için ordan bir tecrübem var. Bir de şöyle 2. Sınıfa giden kızım var. Evde takip ettiğim için o yaş grubundaki biri ne ister?, ne düşünür?, ne hayal eder? ben onları bildiğim için rehber oluyor”.*

K3: *“Az önceki cümlemi yineliyorum, tamamen öğretmene bağlı olarak bu çocuklar bir şeyler kazanıyorlar”.*

Katılımcıların çoğunluğu yeterliliklerini yaşadıkları tecrübelerle açıklarken bir katılımcı 2. Sınıf düzeyine alışmakta zorlandığını ifade etmiştir. Katılımcının ifadesi aşağıda sunulmuştur:

K2: *“Ben ortaokuldan geldim ilköğretim 2’ye. İlk on beş gün biraz zor alıştım....hani ben onlara zor uyum sağladım çünkü ortaokuldan gelip de burada derse girmek arasında büyük fark var”.*

Katılımcıların ifadeleri incelendiğinde yeterlilik algısı ile deneyimler arasında doğrudan ilişki olduğu görülmektedir. Çocuklarla yaşanan eğitim öğretim deneyimi arttıkça öğretmenler kendilerini bu yaş gurubuna yönelik programı uygulamada yeterli hissetmektedir.

İngilizce öğretmenlerinin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulamada yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri

Araştırmanın dördüncü alt probleminde, İngilizce öğretmenlerinin 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulamada yaşadıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede katılımcıların görüşleri ders kitabı ile ilgili sorunlar, haftalık ders saatinin yetersizliği, kalabalık sınıflar, değerlendirme ile ilgili sorunlar ve programın tanıtım eksikliği başlıkları altında toplanmıştır. Katılımcıların tümü ders kitabının yetersizliği üzerinde durmuşlardır. İfade edilen problemler ders kitabının zorlayıcı olduğu, sıkıcı olduğu, öğrenciye uygun olmadığı ve programa uygun olmadığı yönündedir. Ders kitabı ile ilgili katılımcı görüşlerini yansıtan örnek ifadeler aşağıda yer verilmiştir.

K1: *“Kitap içerik olarak değişmeli, kitapla program tam olarak örtüşmüyor, biraz daha cezbedici bir şey olması lazım kitabın. Şimdi örneğin ikinci sınıfta have got/has got, biraz ben zorlandım yani açıkçası. Çok iyi bir öğrencim dahi have got/has got geldiğinde duraklayabiliyor yani”.*

K3: *“Bence kitaptaki etkinliklerin değiştirilmesi gerekiyor. Kesip yapıştırma yerine onlara göre daha farklı etkinlikler olması gerekiyor. Kesip yapıştırma ve hep boyama yaptırıyoruz. Çocuk zaten sıkılıyor”*

K7: *“Kitap uygun değil, kitap çok boş bir kitap bence, hiç beğenmedim ben. Hiç kullanmadım diyebilirim, ilk başlarda kullandım, sonra başka kitap aldım”.*

K6: "... sadece konuşma var ama o konuşmalarda o kadar şeyler ki yani öğrenmedikleri şeyler var, kalıplar var. ... madem işitsel olarak öğretmek istiyorsa, teker teker gitmesi lazım. ... Bir anda çok dağılıyor".

Katılımcılardan K4, K2 ve K5 de ders kitabı ile ilgili yetersizliklerden ve problemlerden bahsedilirken diğer katılımcıların verdikleri cevapları onaylamışlar kendilerinin de benzer durumlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmadan elde edilen verilere göre, öğretmenlerin programı uygulama sürecinde karşılaştıkları problemlerden biri de programı uygulamak için ayrılan haftalık 2 saatlik ders süresinin yetersizliği ve kalabalık sınıf mevcutları nedeniyle programın gereği gibi uygulanamamasıdır. Katılımcıların tümü bu konuda problemler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcıların bu çerçevede yer alan görüşlerine ilişkin betimlemeler aşağıda sunulmuştur:

Katılımcılardan K2, oyun oynadıklarını ancak sınıf kalabalık ve sürenin yetersizliğinden dolayı oyunu sonuçlandıramadıklarını belirterek durumu ortaya koymaya çalışmıştır. K7 çocukların kaslarının tam gelişmemiş olduğu için yavaş kesip yavaş yapıştıklarını, sonuçta bu etkinliklerin uzun zaman aldığını ifade etmiştir. Katılımcıların ifadelerine ilişkin örnekler aşağıda sunulmuştur.

K3: "Haftada 2 saat ders var... dersin üzerinden bir hafta geçiyor. E tabi veli de ilgilenmiyorsa çocuk bom boş geri geliyor. Süreyle ilgili sorun var".

K4: "Hayvanların seslerini çıkartıyoruz, ben çıkartıyorum. Hayvanların seslerinin çocuk İngilizcesini söylüyor. Onu ancak bir ders ya da iki ders saatinde yapabiliyoruz zaten bir oyunu".

K6: "40 kişi ile bir oyun oynatmak sizce nasıl bir şey? Ellerinde makasla koşan onbeş öğrenci hayal edin 'öğretmenim kesemiyorum' diye. Benim [sınıf mevcudu] en az sınıf 36 kişi, bir de en az, en ferah sınıfım.Ben kasıtlı olarak müfettiş geldiğinde [kes yapıştı] onu yaptırmıştım. Kasıtlı olarak yaptırdım yani, bir şekilde işin ne olduğunu görsünler diye. 15 dakika sonra "tamam hocam" dedi ve çıktı".

Diğer katılımcılarda sürenin yetersiz olduğunu konusunda ve sınıfların kalabalık oluşu konusunda hem fikir olduklarını belirtmişlerdir. Görüşmede elde edilen verilerin betimsel analizleri, 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulama sürecinde, ders için ayrılan sürenin ve kalabalık sınıf mevcudunun öğretmenler tarafından önemli bir sorun olarak değerlendirildiği ve programın sağlıklı bir şekilde uygulanması önünde ciddi bir sorun oluşturduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmadan elde edilen veriler ışığında 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulama sürecinde öğretmenlerin karşılaştığı bir başka önemli sorun ise değerlendirme ile ilgilidir. Katılımcıların büyük çoğunluğu değerlendirme ile ilgili problem yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Değerlendirmede yaşanan en önemli problem ise konuşma ve yazma gibi becerileri içeren bir derste yalnızca test yoluyla ölçme ve değerlendirmenin yapılmasıdır. Katılımcılar başarıyı yalnızca test yoluyla ölçmelerine çeşitli gerekçeler sunmuşlardır. Katılımcılardan K2 öğrencilerin eksikliklerini görmeleri açısından velilere bilgi sunmak; K1 iki saatlik bir derste başka yöntemleri uygulamanın mümkün olmadığı; K6 öğrencilerin not itirazları karşısında müdüre gitmelerine karşın elde objektif bir ölçüt olması gibi gerekçeler göstermişlerdir. Aşağıda katılımcıların örnek ifadeleri sunulmuştur.

K4: *“Kitap speaking ve listening olmasına rağmen, bizim test yaparak çocuğu ölçüp değerlendiremiyor olmamız da çok ters aslında”.*

K5: *“Ben de öyle, test yaptım. Her dönem bir tane yaptım”.*

K1 *“İki saatlik bir derste o [peer assessment vb.] çok zor hocam”.*

Katılımcılardan K2'nin, karşılaştıra bilinir ölçütler olmadığına, velilerden değerlendirmelere yönelik tepkiler geldiğini belirtmek için “Müdüre gidiyorlar” sözü üzerine K6, bunları önlemek amacı ile test yapma yoluna gittiğini belirtmiştir. Katılımcının doğrudan ifadesine aşağıda yer verilmiştir.

K6: *“İşte sırf bu yüzden test yapıyorum hocam.”*

Katılımcılardan yalnız biri, K3 ise değerlendirmeyi test şeklinde yapmadığını belirtmiştir. Katılımcının ifadesine aşağıda yer verilmiştir:

K3: *“Ben test falan yapmadım. Oyunlarla etkinliklerdeki durumuna göre not verdim”.*

Katılımcıların ifadeleri incelendiğinde öğretmenlerin ölçme ve değerlendirmeyi yalnızca testle yapmalarını birçok dışsal faktörle açıkladıkları görülmektedir. Öğretmenlerden yalnız bir katılımcı test yapmadığını, süreci değerlendirdiğini ifade etmiştir. Katılımcıların programı uygulama sürecinde yaşadıklarını belirttikleri diğer sorun, program ile ilgili kendilerine hiçbir bilgilendirme yapılmamasıdır. Görüşmeye katılan yedi öğretmenin tamamı, program konusunda bir eğitim almadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler kendi aralarında bu konu hakkında görüştüklerini ve herkesin buna ihtiyaç duyduğunu özellikle vurgulamışlardır. Bu konuda öğretmen görüşlerine ait örnek ifadeler aşağıda sunulmuştur.

K4: *“Hatta biraz önce konuştuk, hizmet içi eğitimin verilmesi gerekir. Hatta hizmet içi eğitimin bir ay ya da on beş gün bir süreci olmalı ve de her üniteyi nasıl işlememiz gerektiğini, madem yaptılar bunu, bilen biri kitabın oluşumuna katkı sağlamış, bu işi bilen biri, bir hoca gelip bize demeli ki şöyle yapalım, ya da bunu yaparsanız çok iyi olur”.*

Diğer katılımcılar tümü de söylenenlere mutlak olarak katıldıklarını “seminer dönemlerinde yapılabilecek bir etkinlik bu” ve “kesinlikle çok faydalı olur” diyerek desteklemişlerdir. Bir başka katılımcı, K4 de [kitabı] “biz anlayamıyoruz, çözemiyoruz” diyerek diğer katılımcıların ifadelerini desteklemiştir. Katılımcı öğretmenlerin bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini ise, K1 ve K5 sınıf mevcutlarının azaltılması; K1, K2 ve K3 kitabı içeriğinin değiştirilerek etkinliklerin artırılması; K6 öğretmen görüşlerinin dikkate alınması ve haftalık ders saatinin artırılması ve /veya iki saat olan haftalık ders saatinin birer saat farklı günlere yayılması; K1 ders sayısının artırılması; K4 ve K7 kendilerine program ile ilgili hizmet içi eğitim olanaklarının sağlanması şeklinde önerilerde bulunmuşlardır. Aşağıda çözüm önerileri ile ilgili aktarılan örnek ifadeler yer verilmiştir.

K3: *“Kitabın içeriği değiştirilebilir. Etkinlikler artırılabilir. Çocukların sevebileceği etkinlikler hani kesme yapıştırma gibi değil. El işi diye geçiyor her ünite de var..”*

K4: *“... hizmet içi eğitimin verilmesi gerekir. ... bilen biri, kitabın oluşumuna katkı sağlamış, bu işi bilen biri, bir hoca gelip bize demeli ki şöyle yapalım, ya da bunu yaparsanız çok iyi olur”.*

K1:”Kitap içeriği daha eğlenceli olabilir, programla daha uyumlu olabilir. Sınıf mevcudu azaltılabilir. Ders sayısı artırabilir.”

K2:”Oyun oynuyoruz, birinci çıkacak ama, süre yetmiyor birinci çıkmasına”.

Katılımcıların ifadelerinin betimsel analizlerinden, sorunlara yönelik çözüm önerilerinin en çok ders kitabı ve programa ilişkin hizmet içi eğitim konularında olduğu söylenebilir. Görüşme süresince ifade edilen çözüm önerilerinin, tüm öğretmenler tarafından kabul görerek onaylandığı gözlenmiştir.

Sonuç ve Tartışma

Katılımcı öğretmenlerle yapılan odak-grup görüşmesi sonucu elde edilen bulgular incelendiğinde, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun 2. Sınıf İngilizce öğretim programının öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu yönünde görüş taşıdıkları söylenebilir. Katılımcı beş öğretmen programı öğrencilerin seviyesine uygun bulurken, bir öğretmen programın öğrencilerin seviyelerinin üstünde, bir katılımcı öğretmen ise programın seviyesinin biraz daha üstte olması gerektiği yönünde görüş belirtmişlerdir. Bu farkın ise, katılımcı öğretmenlerin görev yaptığı okulun ve öğrencilerin özellikleriyle ilgili olduğu düşünülebilir. Seçkin (2010) 4.sınıf İngilizce dersi öğretim programının, öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amacı ile yapmış olduğu bir çalışmada, üst sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda görev yapan öğretmenlerin, program içeriğine dönük olumlu görüşe sahip olduklarını, ancak orta ve alt sosyo-ekonomik düzeydeki okullarda çalışan öğretmenlerin programın öğrenci seviyesine uygun olmadığı ve kolaylaştırılması gerektiği yönünde görüş taşıdıkları sonucuna ulaşmıştır. Araştırmacının elde ettiği sonuç, bu görüşü destekler niteliktedir.

Araştırmadan elde edilen sonuca göre katılımcıların tümüne göre,2. sınıf İngilizce dersi öğretim programının, öğrencilerin dil öğrenimine yönelik olumlu tutum geliştirmektedir. Öğrencilerin dil öğrenmeyi severek, zevkli bir süreç olarak gördükleri katılımcıların ifadelerinden anlaşılmaktadır. Ancak bu olumlu tutumun oluşmasında, kaynak kitapların, şarkıların ve ders öğretmenlerinin rolünün son derece önemli olduğu, katılımcılar tarafından paylaşılan bir düşünce olarak ifade edilmiştir. Öğrencilerin etkin olduğu aktif öğrenme ortamlarının öğrenci tutum ve öğrenmelerine yaptığı olumlu katkıyı ortaya koyan pek çok araştırma bulunmaktadır(Kalem ve Fer, 2003; Aydede,2006; Duman, Gül ve Şahiner,2008; Bölükbaş ve Özdemir,2009;vd). Bu nedenle öğretmenlerin aktif öğretim yöntemlerine, uygulamalarında daha sık yer vermesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu amaçla öğretmen eğitimi sürecinde, öğretmen adaylarının farklı gelişim özelliklerine sahip öğrencilere nasıl hitap edecekleri yönünde öğretmen yetiştirme programının yeniden yapılandırılması gerektiği söylenebilir. Böylece öğretmenlerin yeterlilik algılarının arttırabileceği düşünülmektedir.

2. sınıf İngilizce dersi öğretim programını yürüten İngilizce öğretmenlerinin, programı uygulama yeterliliklerine ilişkin görüşleri ise, tüm öğretmenlerin bu programı uygulama noktasında kendilerini yeterli gördükleri yönündedir. Katılımcı görüşleri çocuklarla yaşanan eğitim öğretim deneyimi arttıkça öğretmenlerin bu yaş gurubuna yönelik programı uygulamada yeterli hissettiklerini göstermiştir. Tanrıseven (2012) yaptığı çalışmada, öğretmenlerin mesleki çalışma süreleri ile öz yeterlilik algıları arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuçlarda araştırmanın bulgularını destekler niteliktedir. Bu çerçevede öğretmen adaylarına, daha erken ve uzun süreli sınıf içi öğretim uygulama imkanı verilmesinin, onların öz yeterlilik algılarını güçlendireceği düşünülmektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgular, İngilizce öğretmenlerinin 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programını uygulamada çeşitli sorunlar yaşadıklarını ortaya koymaktadır. Bu sorunların başında da ders kitabı ile ilgili sorunlar gelmektedir. Katılımcılar ders kitabının zorlayıcı, sıkıcı olduğu, öğrenciye uygun olmadığı ve programla örtüşmediği yönünde görüş bildirmişlerdir. Elde edilen bulgular Kızıldağ (2009) ve Seçkin (2010)'in yaptığı çalışmalarla paralellik göstermektedir. Programı uygulama sürecinde karşılaşılan sorunlardan bir başkası da ders saati yetersizliği ve kalabalık sınıflar nedeniyle, programın arzu edilen şekilde uygulanamamasıdır. Erdoğan (2005), Güneş (2009), Kızıldağ (2009), Dönmez (2010), Küçük ve Topkaya (2010), Seçkin (2010)'in İngilizce öğretim programları üzerine yaptıkları çalışmalarda İngilizce dersi için ayrılan ders saatinin yetersizliği ve sınıf mevcutlarının kalabalık olması nedeniyle programın sağlıklı uygulanmadığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar da, araştırmadan elde edilen bulgularla örtüşmektedir. Araştırma sonuçlarına göre programı uygulama sürecinde yaşanan sorunlardan bir diğeri de ölçme ve değerlendirme ile ilgilidir. Değerlendirmede yaşanan en önemli problem ise konuşma ve yazma gibi becerileri içeren bir derste yalnızca test yoluyla ölçme ve değerlendirmenin yapılmasıdır. 2. sınıf İngilizce dersi öğretim programı öğretmenlere alternatif, çoklu ölçme değerlendirme (öz değerlendirme, akran değerlendirmesi vb.) önermektedir (MEB 2012). Cihan (2009)'ın 5.Sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşlerini ortaya koymak üzere yaptığı çalışmada, öğretmenlerin programın önerdiği alternatif ölçme-değerlendirme yollarını kullanmadıklarını, programın dört temel becerinin iç içe olmasını önerdiği halde, öğretmenlerin ölçme-değerlendirme amaçlı kullandıkları yöntem ve tekniklerin daha çok okuma ve yazma becerilerini ölçtüğü sonucuna ulaşmıştır. Ulaşılan bu sonuç, araştırmadan elde edilen verileri destekler niteliktedir. Bu durumda veli, öğretmen ve idarecilerin İngilizce programı ve alternatif ölçme değerlendirme yollarına ilişkin bilgilendirilmeye ihtiyacı olduğu söylenebilir. Katılımcı öğretmenlerle yapılan odak-grup görüşmelerinden elde edilen bulgular 2. Sınıf İngilizce dersi öğretim programı hakkında öğretmenlerin bilgilendirilmeye ihtiyaç duyduklarını ortaya koymaktadır. Öğretmenler program hakkında bilgilendirmedikleri, ancak buna çok ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. İlköğretim İngilizce dersi öğretim programı ile ilgili diğer bazı araştırmalarda da (Akşit, 2006 Akt.Topkaya ve Küçük, 2010; Dönmez, 2010; Seçkin, 2010) bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler karşılaştıkları sorunlarla ilgili olarak sınıf mevcutlarının azaltılması, kitap içeriğinin değiştirilerek etkinliklerin artırılması, öğretmen görüşlerinin dikkate alınması ve haftalık ders saatinin artırılması, program ile ilgili hizmet içi eğitim olanaklarının sağlanması; şeklinde önerilerde bulunmuştur. Sınıf mevcutlarının azaltılmasının öğretmen aktif öğretim yöntemlerini kullanmaya teşvik edeceği aynı zamanda alternatif ölçme ve değerlendirmeyi olanaklı kılacağı düşünülmektedir. Ayrıca haftalık ders saatinin artırılmasının öğrenilenleri yüzeysel olmaktan çıkaracağı, İngilizcenin tüm becerilerine hitap etme konusunda öğretmene fırsat tanıyacağı söylenebilir. Yeni programın, özellikle de ölçme ve değerlendirme boyutuna yönelik ilgili öğretmenler, okul yönetimi ve velilere yönelik yapılacak bilgilendirmelerin, yaşanan problemlerin üstesinden gelme adına önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Adıgüzel, A. (2009). Yenilenen ilköğretim programının uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlar. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (17), 77- 94.
- Aydede, M. N. (2006). *İlköğretim altıncı sınıf fen bilgisi dersinde aktif öğrenme yaklaşımının akademik başarı, tutum ve kalıcılık üzerine etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Bilen, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Brewster, J., and Ellis, G., with Girard, D. (2004). *The primary english teacher's guide* (New Ed) Essex: PearsonEducation.
- Bölükbaş, F. ve Özdemir, E. (2009). Aktif öğrenmenin yazılı anlatım becerilerine etkisi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), 27-43.
- Büyükduman, F. (2005). İlköğretim okulları İngilizce öğretmenlerinin birinci kademe İngilizce öğretim programına ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 55-64.
- Cihan,T. (2009). *İlköğretim 5. Sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Dönmez, Ö. (2010). *Implementation of the new eight grade English language curriculum from the perspectives of teacher and students*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). OrtadoğuTeknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Duman, D., Gül, D., Şahiner, S. (2008). İlköğretim sosyal bilgiler dersinde aktif öğrenme tekniklerinin demokratik tutumlara ve ders başarısına etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 135-146.
- Er, K .O. (2005). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Erdoğan, V. (2005). *An evaluation of the English curriculum implemented At the 4th and 5th grade primary state schools: The Views of the Teachers and the Students*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.
- Erkan, M. A. (2009). *İlköğretim okulları 4. ve 5. Sınıflar yeni ingilizce öğretim programının uygulanmasında karşılaşılan sorunların incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

- Eurydice European Unit. (2001). Foreign language teaching in schools in europe. Belgeum.http://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/eurydice/foreign_language_teaching_EN_2001.pdf adresinden 28 Ekim 2014 tarihinde erişilmiştir.
- Freeman, D. F.& Anderson, M. (2011). *Techniques & Principles in Language Teaching* (3rd Ed).Oxford: Oxford University Press.
- Genç, A. (1999). *Türkiye’de ilk ve ortaöğretim okullarında yabancı dil öğretimi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Gömleksiz, M.N., Bulut, (2007). Yeni fen ve teknoloji dersi öğretim programının uygulamadaki etkililiğinin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 32, 76-88.
- Gözütok, D. (2001). Program değerlendirme. M. Gültekin (Ed.), *Öğretimde planlama ve değerlendirme içinde*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Güneş, T. (2009). *İlköğretim 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Hatch, J.A. (2002). *Doing qualitative research in education settings*. New York: State University of New York Press.
- Kalem, S., Fer, S. (2003). Aktif öğrenme modeliyle oluşturulan öğrenme ortamının öğrenme, öğretme ve iletişim sürecine etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 3 (2), 433-461.
- Kızıldağ, A.(2009). Teaching English in Turkey: Dialogues with teachers about the challenges in public primary schools. *International Electronic Journal of Elementary Education* 1 (3), 187-201.
- Krueger, R. A.,& Casey, M. A. (2000). *Focus groups: A practical guide for applied research*. (3rd Ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Lightbown, P .M. & Spada, N. (2008). *How languages are learned*. (2nd Ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Milli Eğitim Bakanlığı (1997). *İlköğretim kurumlar ingilizce dersi öğretim programı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2006). *İlköğretim kurumları ingilizce dersi öğretim programı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). 25.06.2012 Tarih ve 69 Sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararı: Ankara.

- Milli Eğitim Bakanlığı (2013) *İlköğretim kurumları İngilizce dersi öğretim programı*. ttkb.meb.gov.tr/www/guncelleme-ogretim-programlari-ve-kurul-kararlari/icerik/150 adresinden 28 Nisan 2013 tarihinde erişilmiştir.
- Morgan, D.L. (1997). *Focus groups as qualitative research*. California: SAGE.
- İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun.(1997). T.C. *Resmî Gazete*, 23084, 18.07.1997.
- İlköğretim ve eğitim kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun (2012). *T.C. Resmî Gazete*, 28261, 11.04.2012.
- Seçkin, H.(2010). *İlköğretim 4. Sınıf İngilizce dersi öğretim programının değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tanrıseven, I.(2012). Examining primary school teachers' and teacher candidates' sense of efficacy. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 47, 1479 – 1484.
- Topkaya, E.Z. ve Küçük, Ö. (2010). An evaluation of 4th and 5th grade English language teaching program. *İlköğretim Online*, 9 (1), 52-65.
- Ültanır, G (2003). *Eğitimde planlama ve değerlendirmede kuram ve teknikler*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (Genişletilmiş 6.baskı). Ankara: Seçkin Kitabevi.
- Zincir, B. (2006). 5th grade english teachers' evaluations of curriculum objectives. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.